

บทที่ 1

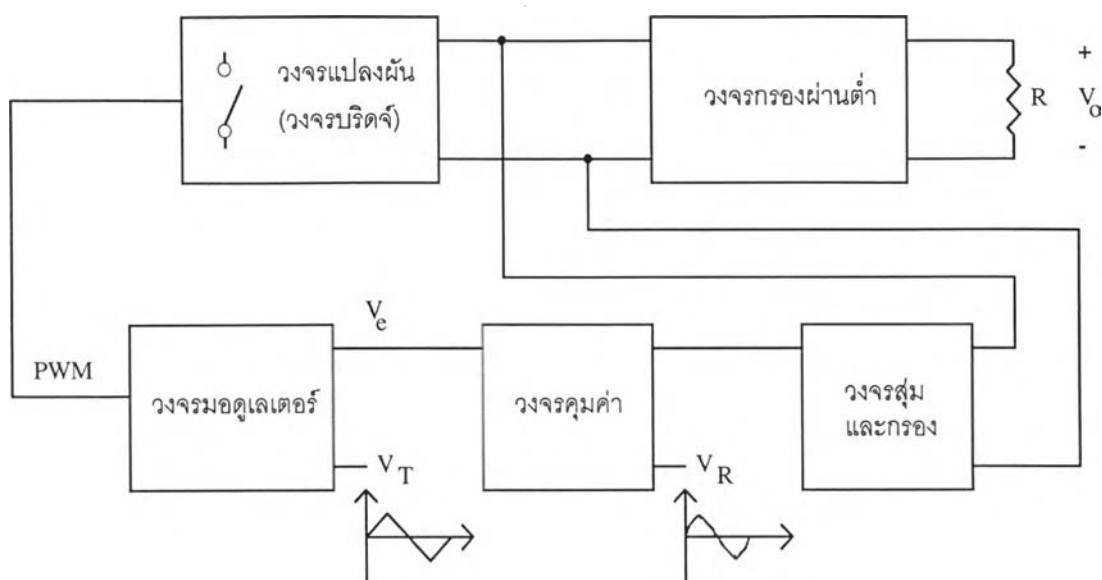
บทนำ

1.1 แนวเหตุผลและความเป็นมา

ปัจจุบันเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ได้ก้าวหน้าไปอย่างมากมาย มีการนำไปประยุกต์ใช้งานในด้านต่าง ๆ และมีแนวโน้มที่จะถูกนำมาใช้งานอย่างแพร่หลายในอุตสาหกรรม การนำเอาอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์กำลัง มาประยุกต์ใช้งานเป็นวงจรขยายเสียง เป็นการพัฒนาเทคโนโลยีในสาขานี้อีกทางหนึ่ง เหตุผลเนื่องจากวงจรขยายเสียงแบบวิธีสวิตช์ (Switchmode Amplifier) มีจุดเด่นกว่าวงจรขยายเสียงทั่วไปคือการให้ประสิทธิภาพสูงมาก เพราะการทำงานของสวิตช์ในวงจรแปลงผันมีเพียงสองสถานะคือ On ซึ่งให้แรงดันตกคร่อมอุปกรณ์มีค่าต่ำมากจนประมาณว่าเป็นศูนย์โวลต์ และการทำงานในสถานะ Off ที่กระแสไหลผ่านอุปกรณ์ต่ำมากจนประมาณว่าเป็นศูนย์เช่นกันเป็นผลให้กำลังสูญเสียในตัวอุปกรณ์ต่ำมากส่งผลให้ประสิทธิภาพของวงจรสูง

1.2 หลักการ

วงจรขยายแบบวิธีสวิตช์ (Switchmode Amplifier) เป็นวงจรขยายสัญญาณเสียงคือสามารถขยายสัญญาณในย่านความถี่เสียงจาก 20 Hz ถึง 20 kHz แต่แทนที่จะใช้ทรานซิสเตอร์ซึ่งทำงานแบบเชิงเส้นเพื่อต่อเป็นวงจรขยาย เราจะใช้ MOSFET เพื่อเป็นสวิตช์ในวงจรแปลงผันซึ่งทำหน้าที่ขยายสัญญาณอ้างอิง V_R จนได้เป็นแรงดันด้านออก V_O ที่สามารถจ่ายกำลังค่าสูงให้แก่โหลด วงจรแปลงผันที่ใช้มักเป็นวงจรกึ่งบริดจ์หรือวงจรบริดจ์ ต่างกันที่ว่าอินเวอร์เตอร์มักทำงานในย่านความถี่แคบ ๆ เช่น เมื่อใช้ขับเคลื่อนมอเตอร์แรงดันด้านออกอาจมีความถี่ ระหว่าง 5 Hz ถึง 50 Hz เป็นต้น แต่ถ้าทำงานเป็นวงจรขยายแบบวิธีสวิตช์ แรงดันด้านออกอาจมีความถี่สูงถึง 10 kHz หรือ 20 kHz บล็อกไดอะแกรมของวงจรขยายแบบวิธีสวิตช์ แสดงได้ดังรูปที่ 1.1

รูปที่ 1.1 แสดงบล็อกไดอะแกรมของวงจรรขยายแบบวิธีสวิตช์

รูปที่ 1.1 แสดงบล็อกไดอะแกรมของวงจรรขยายแบบวิธีสวิตช์ สัญญาณอ้างอิง V_R (สัญญาณเสียง) เป็นสัญญาณความถี่ต่ำ เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับสัญญาณสามเหลี่ยมความถี่สูง V_T จะเกิดสัญญาณ PWM จากนั้นส่งสัญญาณ PWM ไปขับนำสวิตช์ในวงจรวริดจ์ แรงดันออกของวงจรวริดจ์จะส่งเข้าไปยังวงจรรองความถี่ต่ำ เพื่อให้ได้แรงดันด้านออก V_o ที่เหมือนสัญญาณอ้างอิง V_R แต่มีกำลังสูงกว่า

ข้อดีของวงจรรขยายเสียงแบบวิธีสวิตช์ คือ ให้ประสิทธิภาพในการทำงานสูงและวงจรมีขนาดเล็ก

ข้อเสียของวงจรรขยายเสียงแบบวิธีสวิตช์ คือ ความเพี้ยนของสัญญาณจะมีสูง

1.3 วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษา ค้นคว้าวิจัย ออกแบบสร้างและทดสอบวงจรรขยายเสียงแบบวิธีสวิตช์ที่สามารถจ่ายกำลังได้ 120 W แก่โหลด 4 โอห์ม ทำการขยายเสียงในย่านความถี่ 20 Hz ถึง 10 kHz

1.4 ขั้นตอนการวิจัย

1. ค้นคว้า, ศึกษาข้อมูล
2. จำลองวงจรโดยคอมพิวเตอร์ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การทำงาน
3. ออกแบบ และทดลองสร้างวงจรในแต่ละส่วน
4. แก้ไขปรับปรุงวงจรในแต่ละส่วน
5. นำวงจรแต่ละส่วนมาประกอบกัน และทำการทดลองเพื่อแก้ไขส่วนบกพร่อง
6. ทำการทดสอบวงจรทั้งหมด และทดลองใช้งาน
7. ประเมินผลและเขียนวิทยานิพนธ์

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้เรียนรู้และเข้าใจถึงการออกแบบ วงจรขยายเสียงแบบวิธีสวิตซ์
2. ผลจากการศึกษาวิจัยและพัฒนา สามารถนำไปใช้ในภาคอุตสาหกรรมได้ในอนาคต

1.6 ขอบเขตของวิทยานิพนธ์

1. ศึกษา ออกแบบ วงจรขยายเสียงแบบวิธีสวิตซ์โดยการใช้มอสเฟต เพื่อเป็นสวิตซ์ใน วงจรแปลงผัน
2. สามารถจ่ายกำลังได้ 120 W แก่โหลด 4 โอห์ม
3. สามารถขยายเสียงในย่านความถี่เสียง 20 Hz ถึง 10 kHz
4. ความเพี้ยนเชิงฮาร์โมนิกไม่เกิน 5%